

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főútr. Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A nemzetiségek Magyarországon.

Mivelhogy hazánkban nemzetiségek vannak, eltagadni a nemzetiségi kérdést nem lehet. Struczpolitikát üzni veszedelmes. Régebben is voltak nemzetiségi viszályok. Budán, Kassán a magyar és német polgárok még függetlenségünk középkori századaiban is összeverekedtek, az oláhok Erdélyben Mihály vajda betörését segítették és József császár idejében Hóra és Kloska lázadást élesztettek. De ezek a nemzetiségi mozgalmak nem bírtak azzal az országbontó jelleggel, mint a modern nemzetiségi kérdés. Ez csak a harmincas években keletkezett, de már 1848-ban lázadássá fajult, melynek vezetői voltak a horvát Jellasic, a szerb Rajsich, az oláh Janku és a tót Hurbán. Az osztrák abszolutizmus zsarnokságának sikerült újra egyesíteni a nemzetiségeket a magyarság vezetése alatt államilag és politikailag egységes magyar nemzettel. Deák Ferencz a nemzetiségi törvényben ezt a nem-

zeti egységet a magyar államnyelv dekretálásával biztosítani, a jogegységgel megerősíteni, a közszabadsággal és közművelődéssel kibékíteni törekedett.

Azóta 35 év telt el s míg Ausztria nemzetiségei bomlottak, s bár délről új nemzetiségek keletkeztek: Magyarország állami és nemzeti egysége s magyarságának uralkodása nem megfogyott, hanem megerősödött. A nemzetiségi kérdés azonban megmaradt, kormányaink, törvényhozásaink és társadalmunk hibájából, mert nem voltak olyan belügyi és közoktatási miniszterei, akik az iskolával és közigazgatással jól meg tudták volna oldani. Lárma több volt, mint kell, okos cselekedet kevesebb, mint lehetséges. Törvényekkel egyáltalán nem lehet az ilyen kényes természetű dolgokat elintézni, de a mi képviselőházunknak se komoly akarata, se bátorsága nem volt hozzá, mert csak beszédeket mondtak róla minden évben, egyébként pedig kitértek előle.

Régen tudva van, hogy a nemzetiségi kérdés Magyarországon nem legiszlatív, inkább adminisztratív feladat. Itt történt aztán a legtöbb hiba és mulasztás, kivált a megyékben. Sértő erőszak váltakozott hanyag közömbösséggel és megalkuvó gyöngeséggel. Ezért nem boldogultunk idáig.

Az utolsó képviselőválasztáson azelőző kormányok által passzivitásba szorított nemzetiségek többfelé jöltek állítottak, néhányat közülük megválasztottak, akik most a költségvetési vitában képviselői beszédet mondanak. — A szász Lindner, az oláh Pap és a tót Veszelo vszki elmondották egymásután kihangzó beszédeiket. A német volt a legkihívóbb közülök. Nevezetes, hogy mind a három nemzetiség a 67-es alapra helyezkedett. A függetlenségi párttal csak Veszelo vszki kokettirozott.

A sima modor azonban, mely a parlamentbe a nemzetiségi pártokat bevezeti, nem felejtetheti el velünk azt a veszedelmet, melyet Ausztriában látunk. Kell, hogy a

Együtt maradunk!

— Elbeszélés. —

Irta: **Prém József.**

A dubovai országtutól pompás tapolya fasor vezet a Lanka majorhoz, melynek hosszúság, földszintes lakohátú kisé tulzottan kastélynak nevezik a környék emberei.

Évek óta magános nő és ennek lánya tartózkodik a majorban. Az asszonyt Márta nagysága néven emegeti mindenki, a leányt Ilonka kisasszonynak. Valami titok szövődött a majorban lakó hölgyek körül. Senkivel sem érintkeztek és senki sem látogatta őket. Minden évben Bécsbe rándultak s ilyen alkalommal Márta mindig kisirt szemekkel szállt ki a vasuti állomáson.

— Hol van a férje? Kicsoda voltaképp Ilonkának az atyja?

Sokan fölvetették a kérdést, de senki sem felelhetett rá.

Történt aztán, hogy a szomszéd város aranyifjúsága majálist rendezett. Walter Richárd huszárhadnagy, ki a bizottság élén állt, indítványt nyújtott elő:

— Meghívjuk Márta nagyságát is.

A rendezők felkaczagtak. De a hadnagy nem tárgyalt,

— Mondom: meghívjuk! Ird csak meg a meghívót!

— Milyen névre? Hisz nem is tudjuk.

— Na hát én tudom. Özv. báró Ringhof Ivánné szül. Kollár Márta urnőnek és leányának.

A fiuk fölgráltak:

— Ismered őket?

— A vasúton beszélgettem velük.

Együtt jöttünk Bécsből, Oda is velük mentem. Bécsben kördezősködtm után: kicsoda? És megtudtam mindent.

Másnap Walter Richárd kilovagolt a Lanka-majorba, ahol igen hidegen fogadták. Annál nagyobb volt a meglepetés, a mikor Ilonka mégis eljött a majálisra, de nem az anyjával, hanem egy bécsi nagynénjével.

Richárd boldog volt, szíve megdobbant, a mint a sugár, szép leányt karjaiba fogta és végig röpült vele a táncteremben.

Éjjel előtt, a teázás alatt, suttogva szólt a leánynak:

— Szeretem, Ilonka! Imádom! Akar-e a feleségem lenni?

A leány ijedten nézett rá. Aztán erőlyesen szólt:

— Nem lehetek az öné! Nem leszek

senkié! Ne kérdezze miért? Ha szeretném is nem lehetnek boldog soha, és én se.

Richard többet nem szólt. Tudta, érezte, hogy a leány viszont szereti, és elhatározta, hogy meghívja. Barmi titok van ez áriatlan gyermek életében: ő végére jár mindennek.

Elmult néhány hónap és Richard hiába várta, hogy val mi szerencsés fordulat hozza vezető Ilonkához. Szenvedett a szerelme miatt: gyötődött és ketségbeesett. Szülei aggodalommal nezték egyetlen fiuk bánatát. S ekkor Walterné, az anya, elhatározta, hogy maga elmegy Mártához, megkéri tőle fia számára Ilonka kezét s ha bármilyen akadály van: ő elhárítja.

Márta nyugodtan hallgatta végig vendégét, aztán szintoly nyugodtan szólt:

— Ilonkát nem veheti el a fia. Katonatiszt nem vezet oltárhoz olyan lányt, a kinek nincs törvényes atyja. De ha le is mond a hadnagyi rangjáról, akkor sem veheti el. Tiltja a tisztesség.

Walterné megdöbbenve hallgatta.

— És ki mégis a leány atyja?

— Báró Ringhof Iván.

— A volt huszárfőhadnagy?

— Ó.

kormány is észrevegye a forrongást, amely künn az országban a nemzetiségi vidékeken terjed. — Egyik nap Turóczból, másnap Kolozsvárról, ma Torontálból érkeznek hírek, amelyek feltűntetik, hogy az utolsó képviseléválasztás óta a nyugalom és egyetértés a honpolgárok között meg van zavarva s a nemzetiségi opposzió mindenütt tért foglal.

Mindenestre szükséges, hogy a törvényhozók éber figyelemmel kísérjenek minden nemzetiségi mozgalmat, hogy igazság szerint bölcseséggel és energiával megóvják házáukat a nemzetiségi izgatás veszedelmétől.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

A tegnapi operabeli *vörös bál* rávetette az ő csintalan árnyékát a Háza is.

Mikor *Apponyi* Albert gróf megnyitotta az ülést, összevissza csak 12 képviselő volt jelen. Igaz, hogy még csak 10 perczel múlt 10 óra, amikor rendes körülmények közt is csak nyújtózkodnak a padokban a képviselők, hát még most a *vörös bál* után. *Apponyi* gróf a teljesen üres Házzal szemben nem tehetett egyebet, minthogy felfüggesztette az ülést.

A folyosón kikelt *Apponyi* a magyar képviselők ellen, hogy az ülés kezdetének idjén seaki sincs jelen a Házban. Kijelentette, hogy ezeatul mindig 10 órakor nyitja meg az ülést és nem nyugszik addig, amíg ki nem vivja, hogy pontosak lesznek az urak. Nehányan azal védekeznek, hogy most farsang van, nem csoda, ha későn kelnek a képviselők,

mások azzal csillapították a haragos elnököt, hogy hiszen miniszter sincs jelen, ugy sem lehet tanácskozni. *Apponyi* gróf azonban azt felelte, hogy az mindig, jöjjön a miniszter is idején.

Negyedóra mulva újra megnyitotta az ülést *Apponyi* s a ház akkor már határozatképes számban együtt volt.

A képviselőház közben valóságos esti homályba merült. Sűrű felhő árnyékolta be az új üvegteret és a sötétség lassankint elyelve a pártokat az elnökséggel és a pártokkal szemben.

A lámpákat felgyújtották, az elnöki pódtumra és a gyorsírók asztalára égő gyertyák kerültek. A híres *Fejérváry*-féle éjjeli ülésre emlékeztetett a Ház.

Az utcáról bejövő képviselők valóságos éjszakai sötétségről regéltek. Az üzletekben és az üzletek előtt gázlámpák égnek, a paloták, bérházak ablakai éjszakai világosságban tündökölnék, a villamos vasutak égő lámpákkal robognak tova. Valóságos, teljes téli est van odakinn.

Idebenn pedig *Bizom* Ákos beszél, sötét alakoktól körülvéve. Halkan, érdekesen szól, föl-fölhangzik a szélsőbal helyeslése. Lassanként kiderül, világosság lesz, a gyertyák eltűnnek. De már ekkor *Rubinek* Gyula beszél a kormány-pártról.

*

Az újra megnyitott ülésben

Gajári Géza szólalt fel, kérve, hogy e tarthatatlan állapotban segítsen valahogy az elnök.

Következett a napirend

Serényi Béla: Az őrlési forgalom az ország gazdasági állapotára csak passzív hatású ezt már a múlt évi beszédemben kijelentettem. Barátaim azonban ennek dacára az ellenkezőt állították.

Szederkényi Nándor: Zsilinszky Róbert, más nem.

Serényi: Állításmat meg fogom erősíteni és az utolsó két év statisztikáját felsorolja, amelyből a következtetést levonja, hogy az annak idején hangoztatott prognosztikuma, hogy az őrlési forgalom a mezőgaz-

daság kérdését nem fogja előmozdítani, bevált.

Bizonyos közösség mindig lesz az ország fogyasztói és a magyar termelő között. A földrajzi fekvésen változtatni nem lehet, s az Alpések nem fognak buzát, az Alföld pedig nem fog vasat teremni. (Helyeslés, ugy van.)

Azután a vasúthálózatok kiépítését követelni. Különösen a felvidéken, ahol oly olcsó a kő és mégis vannak községek, ahol hónapokon át járhatlanok az utak. Az is baj, hogy mindig csak sztratégiai és nem államgazdasági szempontból csinálják a vasutakat. Sürgeti a vízi utak rendezését, a mellékfolyók szabályozását (Helyeslés), a pesti kikötő fölösleges.

Az ország anyagi helyzetének javulása négy szóba foglalható. A fogyasztás emelése és az értékesítés emelése.

Társadalmunk sem anyagilag, sem szellemileg nem elég erős, hogy új ipart kezdjen. De iparunkat emelni kell, mert hiába mutatjuk ki új ipartelemek alapulását, ha a meglévők 40-50 százalékkal hanyatlanak. Sokáig gondolkozott, mikép lehetne segíteni iparunkon s azt hiszi, megtalálta módját: a termelési prémium által, még pedig progresszív termelési prémium által.

Helytelennek tartja, hogy Budapestet ipari központtá akarják tenni. Gazdasági bajaink onnan vannak, hogy minden fogyasztást Budapestre koncentrálnak. Nézzük a külföldet, ott a fogyasztás a vidékre oszlik. Nálunk is így kell, akkor lesz föllanduló iparunk.

Szól a német vámtarifáról. Azt hiszi, a maga ridegségében e vámtarifa nem fog megvalósulni. Ha pedig megvalósul, akkor represszációkkal lehet ellene élni. De e nélkül se valósulhat meg, mert minél jobban szaporodik Németország népessége, annál nagyobb bevételre lesz szüksége s a vámot végre is ők fizetik meg, nem pedig mi.

Reméli, hogy a miniszterelnök a meglévő bajokat orvosolni fogja tudni és ezért a költségvetést elfogadja.

Szünet.

Szünet után

Bizom Ákos: A függetlenségi párt közjogi követeléseit veszi sorompóba. A választási jog kiterjesztését feltétlenül szükségesnek mondja. Példákkal illusztrálja, hogy a mai választási rendszer milyen igazságtalan. Van sok község, amelyben valaki választó, ha 29 krajczár adót fizet. Viszont van község,

Walternek rögtön eszébe jutott az egykor hódító tisz, aki régen, tán tíz év előtt itt a lemosott s kívül ő maga is, mint fiatal a-szony, sokat táncolt.

Márta nyugodtan, a lemondás fagyos nyugalomával szolt:

— Ő az én sötét végzetem. Áldozatul estem. Vétség soha jóvá nem akarta tenni. Azóta elérte Isten büntetése. Rangját elvesztette, vagyonát elpazarolta, leányáról sohasem gondoskodott. Már teljesen züllésnek indult. Részeg és kártyás... Abból él, hogy foszogatja a tapasztalatlan ifjakat...

Walterné látta, hogy semmi reménye sincs. S-inte két-ébeesve távozott. Mit mondjon majd a fiának? Még belebetegszik a szegény ifju.

Az nap este sokat tanakodott Ilonka és Márta ott a Lanka majorban; odabenn a városban pedig álmatlan éjszakát töltött Walter és Walterné.

A fia már nem volt otthon. Hamarosan végzett. Vasutra ült és fölkereste báró Ringhof Ivánt.

Bécs egyik lelujában talált rá Richard. Nem sokat beszélgettek együtt. De megtették azt, hogy mindketten vasutra ültek, már

délután az egykor daliás főhadnagy ott volt a Lanka majorban.

— Ha csak az kell, hogy oltár elé lépünk és lányunk boldog legyen: én megteszem ezt a lépést. Törvényes kisasszony lesz belőle. Mi kettőnkől pedig hites házaspár. Hahaha! Későn - de mégis! Hahaha!

A duzzadt arcú, vörösses szemű ember torkaszakadtából kacagott. Márta ránézett és összerázkódott. Hát ez az a gavallér, a ki őt hálójába kerítette? És az egykori szép, hódító báró, a kinek csábitó szavai elkábították őt? Hisz ez már a férnök szemetje. Milyen lehet a lelke, ha már a kölseje ilyen? Élesen szolt Márta:

— És mit kíván tőlem, ha fölveszem a nevét? Mert hisz önnél mindennek ára van?

A züllött ember hunyorgatott néhány-szor, aztán vakmerően szolt:

— Hm! Hát mégis csak szükség van rá? Hány-szor próbáltam közeledni önhöz? Hány-szor kértem a segítségét? És mindannyiszor visszautasított. Pedig gazdag és én nyomorult koldus vagyok. Nos hát nem adom olcsón a báró-czimet és nevemet! Hahaha! Tudom, megveti mind a kettőt,

megvet és utál engem is... Meg szeretne fojtani a tulajdon kezeivel, de azért oltárhoz lép velem. Persze! Szép hadnagy veje így írja...

— Nos, hát mi az ára? Beszéljen!

— Irassa rám a Lanka-major felét... A másik felét is én kezelem majd. Gazdálkodni akarok... Ideje, hogy kipihenjem magam a jó falusi levegőn...

És kacagott hozzá kajánul.

...A szomszéd szobában erős zokogás hallatszott. Majd tompa nesz, mint mikor valaki a földre hanyatlik.

Márta besietett a lányához. — Föl-emelte őt.

— Hallottad, Ilonka? Hallottad?

— Mindent!

— És? Mit tegyek? Szólj!

— Ilonka ráborult anyjára és szolt:

— Halá'od lenne! Ó, én édes anyám! Milyen élet várna ránk? Hová lett a mi nyu. odalmunk? A mi édes magányunk? Nem megyek férjhez. Te se tedd meg azt a lépést! Imádlak! Együtt maradunk!

ahol olyan polgár, ki 29 frt adót fizet, még se választó. Amely kormány ilyen törvényt megtűr, az nem szabadelvű.

Foglalkozik Veszélovsky tegnapi felszólalásával. Seholy annyi jogot a nemzetiségnek nem élveznek, mint nálunk. De a tót kivándorol Amerikába, megtanul angolul, de itthon nem tanul meg magyarul, mert itt a nélkül is megélhet. A nemzetiségek mind kifelé húznak.

Veszélovsky: Nem igaz!

Bizom Ákos: Cato azzal fejezte be beszédeit: Ceterum, censeo... Én is azt mondom: A kiegyezés eltörölvendő! (Éljenzés.)

Rubinek Gyula a költségvetés mellett szól.

A főrendiház ülése

— Távirati tudósítás. —

Gróf Usáky Albin elnök megnyitva az ülést, napirend előtt néhány kisebb jelentés után gróf Esterházy János a ruthén kérdés ügyében a következő interpellációt terjeszti a belügy- és igazságügyi miniszterekhez.

1. Van-e egybehangzó tudomásuk a miniszter uraknak azon üzemlekről, melyek kivált bevándorlott elemek által lesznek elkövetve és a melyek az északkeleti határvizéi lakosságának anyagi romlását képesek előidézni.

2. Van-e tudomása az igazságügyi miniszter urak különösen azon visszaélésekről, melyek az 1881. LX. 156. §. igénybevételével lehetnek különösen károsak és szándékosan ezen visszaéléseket novelláris uton lehetetlené tenni? Meddig lesz benyújtva az ezen cikket illető novella? Lettek-e ideiglenesen intézkedések téve, hogy a novella létrejöttéig további visszaélések meggátoltassanak?

3. Vannak, vagy lesznek-e tolyamatban a két minisztérium között egybevágó tanulmányozások a fentemlített környékekben uralgó viszás állapotok megszüntetésére? Különösen

a) a bevándorlási és települési törvény és annak végrehajtását illetve,

b) a végrehajtási törvényt illetve.

4. Szándékoznak-e a Nm. miniszter urak ezenkívül a beszerzendő tájékoztatókat mindazon megyéktől záros határidőben beszerezni, amely megyékben ilyen tájékoztatás kívánatosnak látszik a ministerium, vagy a megye közönsége részéről?

5. És végre szándékoznak-e a Nm. miniszter urak ezen záros határidőben beszerzett információkat egész terjedelmében köztudomásra hozni?

Szell nyomban válaszolt.

Szell Kálmán miniszterelnök: Nagyméltóságú elnök ur!

Az interpellációnak azon részére, a mely az én tárczámot illeti, lesznek szerencsés röviden válaszolni. Ráhagyván az illető szakminiszterurra, az igazságügyminiszter urra, hogy azt, a mi a végrehajtási törvényről, bizonyos árverés-kről mondatott, azt a maga részéről kellő felvilágosításul válaszában kifejtse. A méltóságos főrendeknek van arról tudomásuk, hogy a kormánynak figyelmét azok a gazdasági mostoha állapotok, amelyek az ország északkeleti részében, különösen Beregvármegyében a szegény lakosságban rejlenek, nem kerülték el. Már régebben egy akció is indult meg, a mely először egy járáson kezdődött és aztán kiterjesztett egész Beregvármegyében és most kiterjesztetik a szomszéd vármegyékre is, a melyeknek az a célja, hogy az ottani gazdasági bajokat lehetőleg hatályos presztív eszközökkel enyhítse, mérsékelje, azon szegény és nagyon elhagyott embereknek állapotán segítsen Igen jelentékeny eredmények vannak már e részben, a melyek köz-

tudomásuk, jelentésekből, hírlapi közleményekből és az ügyet vezető földművelésügyi miniszter ur előterjesztéseiből; ebben az akcióban minket gazdasági szempontok vezetnek és nem felekezeti. Nem szabad itt semmiféle felekezeti szempontból kiindulni, hanem tisztán csak abból a szempontból, hogy segítsünk azon a szegényen, a ki ott bajban van, akármilyen imával imádják is az Istent, akármilyen templomba is jár és hogy a ki bármiféle visszaélést követ el gazdasági téren, azt büntetni kell, akármilyen felekezethez is vallja magát. Ez a mi áll spon-tunk, mert mi a szegény nép bajait akarjuk orvosolni.

A bevándorlási ügyet szabályozni fogom törvényvel, hogy megszűnjenek azok a bajok, a melyek ide nem való emberek bevándorlása által származnak. (Helyeslés)

Plósz Sándor. Tudomásom van, hogy az árverések körül visszaélések történtek. A beérkezett jelentések szerint a legnagyobb baj, hogy a telekkönyvek rendezetlenek. A mi a bajok orvoslását illeti, nem áll módomban, hogy a végrehajtási árveréseket fel-függeszsem. A bíróságok tevékenységébe ilyen módon nem avatkozhatom bele. Törvényhozási uton azonban szándékom a 156. §. alapján eljárni. A végrehajtás körüli vissza-éléseket a törvény teljes szigorával fogjuk büntetni.

Könnnyítéseket a végrehajtás körül életbe fogok léptetni és kérem válaszat tudomásul venni.

Esterházy János gróf köszönettel tudomásul veszi ugy a miniszterelnök, mint az igazságügyminiszter válaszáit.

Ezután a vármegyék pénztáráról szóló törvényjavaslat tárgyalására került a sor.

Zichy Nándor ellene érvelt.

Ernst Kelemen a javaslat mellett szólott.

Ezután Szell válaszolt a felhozott kifogásokra.

VIDÉK.

Betörés egy tőzsdébe. Belényesi levelezőnk írja, hogy tegnap éjjel Weinstein Márk regáléből és nagytőzsdés üzlethelyiségébe ismeretlen tettesek betörték s nagy károkat okoztak. A vakmerő betörés módját tekintve az a gyanu merült fel, hogy a tettet helyviszonyokkal ismerős emberek követték el. Az üzlethelyiség minden oldalról magas épületfalakkal van környezve, csupán a hátsó szomszéd udvarára eső oldalon van egy kis nyílás, amelyen egy ember nem bujhatott keresztül. Ezt a nyílást tágitották ki az ismeretlen gonosztevők oly formán, hogy több téglát kitörték s így hatoltak be az udvarba, onnan az üzlethelyiségbe. A betörők nagyobb mennyiségű árukészletet, dohányt, szivart és 400 korona apró pénzt vettek magukhoz, a melyet a pénzeszközökben találtak. A pénz nagyobb része és egyéb értékesebb tárgyak, mint váltók és bélyegek a wertheim szekrénybe voltak zárva. A vakmerő betörők a pénzes szekrény feltöréséhez is hozzáálltak, de a masszív vaspánczél ellenállott. Az éjszaka homályában a betörőknek sikerült a zsákmánnyal észrevétel nélkül elmenekülni. A belényesi csendőrség erélyesen nyomozza az ismeretlen tetteseket.

Hat ember vízbe fullt. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap Feketetót községben. Nagyváradról táviratozza tudósítónk, hogy tízennégy Feketét községbeli baptista átkelt a Kőrösön, hogy a balparton

levő imaházukba menjenek. A csónak még a folyó közepére sem ért, mikor a nagy teher miatt felborult s a tízennégy ember a vízbe bukott. Hat ember a hullámok közé veszett, a többinek pedig nagy ügyvel-bajjal sikerült megmenekülnie.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fodor Sára büne. Fodor Sára 19 éves szolgálólány bünebe esett. Egyik debreczeni uri családnál szolgált és ahol a keze ügyébe került valami, ott lopott. Fodor Sárát elérte a végzet és rajta kapták, aztán feljelentették és így került tegnap délelőtt a debreczeni kir. törvényszék elé. A törvényszék Oláh Miklós dr. előadása alatt ugyanis tegnap tartott főtárgyalást Fodor Sára ügyében. A vádlott mindent bevallott és ezzel az enyhítő körülménnyel a törvényszék csupán 3 napi fogházra ítélte. Fodor Sára meggyodott az ítéletben.

§ Emberölés véletlenségéből. Számtalan esetet jegyzett már fel a krónika, sőt még ma is el mondják, hogy egyik-másik helyen elő ne forduljon a véletlenségéből okozott emberölés. Nem kell hozzá egyéb, mint egy revolver, egy kis könnyelműség, pajkosság és a katasztrófa ott van a küszöbön. A debreczeni kir. törvényszék tegnap délután egy ilyen esetben tartott főtárgyalást Oláh Miklós dr. előadása alatt. Még a múlt év tavaszán történt, hogy B.-Ujvároson két lakatostanoncz mulatni indult egy este. Az egyik, Gém Ádám azt ajánlotta a barátjának Juhász Sándornak, hogy vigyék magokkal az utóbbi revolverét. Juhász elővette a forgópisztolyt és mikor átakarta adni Gém Ádám-nak, a pisztoly elsült és a szerencsétlen gyerek másnapra behalt a sebébe. A debreczeni kir. törvényszék Juhász Sándor fölött tegnap hozott ítéletet. Dr. Révi Nándor hatóságos védbeszéde után Juhász Sándort gondatlanságból okozott emberölés büntetésében büntetésnek találta és 3 heti fogházra ítélte.

§ Báró Wallburg. A fogságban levő Wallburg Ernővel ma már közölték az igazságügyminiszter határozatát, amely megtagadja a kiadását. Ilyképp az a kérdés, hogy a báró gyermeke-e Ernő főhercegnek, Bécsben fog tisztázódni s nálunk csak esetleg kerül az ügy tárgyalásra. Bécsben most már hamarosan törvényt is ül majd az esküdtsek az annak idején elfogott kalandor, Staubinger Miksa felett, a ki tudvalevőleg beismerő és egyúttal báró Wallburgot is terhelő vallomást tett. E vallomás szerint Staubinger és Wallburg együtt hamisították volna azt a házassági anyakönyvi bizonylatot, amely tanúsítványa annak, hogy Ernő főherceg és a szép Skublitz Laura annak idején morganatikus házasságra léptek. Staubingot ez önvád alapján vád alá helyezték Bécsben s csak azért nem került eddig a büntető végtárgyalásra, mert a Wallburg kiadását várták. Felmerül most a kérdés, hogy mi történik a hamisításban való részvételét tagadó báróval, aki egyéb-

ként sok más adattal bizonyítja a főhercegtől való leszármazását. Valószínű, hogy a királyi ügyészség bűnvizsgálót fog ellene indítványozni, de mert bizonyíték veleszemben nincs, baja aligha esik. Legközelebb nyilván szabadlábra helyezik a bárót, amint hogy néhány napi fogság után szabadon bocsátották volt a nővérét, Szimics Jenő kapitánynak a feleségét is.

§ **Az eladott üzlet.** Tisch Dávidnak egy kis fűszerüzlete és sok adóssága volt. Hogy az utóbbiakról, illetőleg a zaklatásoktól szabaduljon, eladta a boltját. Eként kijátszva a hitelezőket, a Krausz és Böhm cég, valamint Halász Miklós kereskedő feljelentést tett Tisch Dávid ellen csalás miatt. A törvényszék ma tárgyalta a ketős panaszt és dr. Geszti királyi ügyész vádja után Tischet hat heti fogházra ítélte. Ugy a közvédlő, miut az elítélt felebbezett.

Jövedelmező völegénység.

A doktor szerelme.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Napjainkban mind gyakoribb lesz a házasságszédelgés. Mindig akadnak könnyelmű legények, a kik azért szeretik a nőt, hogy a szerelemből megelhessenek. Rendszerint házasságot ígérnek s kisebb-nagyobb előlegeket szednek fel s odébb állnak, a mint többé nem kaphatnak pénzt. A társadalomnak ez a szemete gyakran foglalkoztatja a rendőrséget. — Legutóbb plane egy fővárosi orvos ellen tettes főjelentést házasságszédelgésért s alig indult meg a folyamatba tett bűnvádi eljárás, kitűnt *hogy az orvos üzletszerűen üzle az ud-arlást s évekig ez volt minden jövedelme.*

Az orvost Ács-Ajtay-Arnsteinnak hívják s ez idő szerint az alföld egy nagyobb városában praktizál. Még vagy hat évvel ezelőtt megismerkedett egy becsületes iparos ember leányával. Megszellette, hogy a leányának némi hozománya van s annyira körülhalózta a leányt és családját, hogy majd egy esztendeig ott lakott náluk, velük étkezett, sőt minduntalan pumpolta is őket könyvekre és vizsgadíjak címén. A család megbízott benne s jól tartották a vőjelöltet, miglen az egyszerre csak eltűnt. Elutazott valahova a vidékre s azóta hírét sem hallották.

Arnstein, a kit akkor Ajtainak hívtak a mult év elején újból fölűnt Budapesten s végre komolyan nekilátott a szigorlatozásnak. Ámde ehez ismét pénzre volt szüksége. Lakása közelében volt özvegy K.-nének jóforgalmu üzlete. — Arnstein most már az Ács nevet vette fel. Az özvegy asszonynak csakhamar megtetszett a fiatal udvarló s csakhamar igen bizalmas viszony keletkezett közöttük. Együtt étkeztek, együtt szórakoztak, együtt jártak a színházba, de a költségeket már nem együtt fedezték, mit Ajtay-Ács magára az asszonyra bízott.

A fiatal ember végre mégis levizsgázott s ekkor az özvegy felszólította,

hogy váltsa be igeretét: vegye feleségül. Ajtay-Ács erre ismét „kiábrándut” és a régi módszer szerint — ellillant. Az asszony nagy sokára kapott tőle levelet, a melyben Ajtay-Ács azt írja, hogy nem veteti feleségül, mert „erkolcsi undort érez” írta. Az özvegy, a ki most már nem a csalódott szerelmet, hanem a pénzt siratta, följelentést tett Ajtay-Ács ellen a budapesti főkapitányságnál, a mely a házasság-szédelgő orvos ellen megindította a vizsgálatot.

UJDONSÁGOK.

Meghalt egy cigány.

Megfogyott a banda:
Meghalt egyik tagja,
A cigányok világnak
Nagy a bubánatja.

Könyezett az ég is,
Amikor temették,
Amikor a hideg sirba
A koporsót tették.

Négy fehér ló vitte
Ki a temetőbe,
Hetven cigány szomoruan
Lépdéglét előtte.

Hüvös téli szellő
Belesírt a dalba,
Amikor a hetven cigány
A holtat siratta.

Annyi szomorúság
Nem volt még a hurba,
Mint mikor a hetven cigány
Az utolsó huzta.

Szebenyei József.

„Lehullott a rezgő nyárfa arany-színű levele.” . . . Erre a szívhez szóló magyar nótára hullott ki a Dajna Bandi kezéből a vonó, ez a nóta szólt siralmasan utóljára a koporsója mellett. — Hetvenkét cigány állott a gyászmenet élére, mikor a halottas kocsival kiértek a Hunyady-utcára. Tenger nép vette őket körül s megrendültek a szívek, amikor a bucsuztató magyar nóta felhangzott . . . Ebben sirták el a mi cigányaink fájdalmát a nagy vesztés felett, a mely Dajna Bandi halálával őket érte. . . . Hozzájuk csoportosult a nagy közönség, amely óriási számmal a magyar dalnak dicő-séget szerzett művész végtisztességét méltón megillető részvétet fejezett ki. A virágos koszorkútól borított koci és a fehér halottas koci alig látszott ki a sűrű egybeolvadt tömeg közzül, csak a nóta hangzott fájdalmasan, szomoruan. „Lehullott a rezgő nyárfa arany-színű levele.” — A Dajna Bandi koporsója után öreg, hetvenkétéves apja támolygott, mellette és háta megett óriási közönség haladt. A halottat a kistemplomba vitték, ahol K. Tóth Kálmán mondott megható beszédet a magyar dal elhunyt művésze, Dajna Bandi fellett. Azután a menet kiindult a Várad-utcai temetőbe s a sírkert kapujánál újra körülvették a cigányok a Dajna Bandi koporsóját és bu-

csuzól elhúzták a legkedvesebb nótáját: „Beteg az én kis galambom . . .” A sírnál szem nem maradt szárazon, mikor Fittler Jenő beszédet mondott a korán elhunyt művészről. Még egy gyászének hangzott fel s azután könyezve dobott minden cigány egy-egy marék földet a Dajna Bandi koporsójára . . .

* **Rendkívüli tanácsülés.** Ma d. e. 10 órakor Simonffy Imre polgármester elnöklete alatt rendkívüli tanácsülés lesz a városházán, mely alkalommal a mult évről elmaradt és részben a közgyűlések miatt el nem intézhetett folyó ügyek tárgyaltatnak.

* **Titkárválasztás a kamaránál.** A debreczeni kereskedelmi- és iparkamara a titkári állásra immár meghirdette a pályázatot, melynek értelmében február 26-áig kell a pályázatokat benyújtani. Ahogy a széles körben érdekelődéssel kísért pályázat sorsát pertraktálják, nagyon valószínű, hogy jelentékeny számmal fognak versenyezni a titkári állásért, de ezek közül általában, — éppen a döntésre hivatottak véleménye szerint — csak kettő jöhet komolyan számításba. Értesülésünk szerint a pályázatok beérkezése után másnap vagy harmadnap már összeül a kandidáló bizottság, amely a választásra nézve javaslatokat is tesz a közgyűlésnek. A titkárválasztó közgyűlést, amelyen a székház és muzeum ünnepélyes megnyitásának kérdése is elintézés alá kerül. márczius közepe táján fogják megtartani.

* **Hitelesítő közgyűlés.** Tegnap délelőtt 11 órától délután 1 óráig tartott a hitelesítő közgyűlés Puky Gyula főispán elnöklete alatt, a midőn a négy napig tartott közgyűlés 57 jegyzőkönyvét hitelesítették. Az új főispán a közigazgatás egyszerűsítése felé közeledett egy lépéssel, a meennyiben elhagyni kívánta a referádákban a *méltóságos és nagyságos* címzéseket.

* **Füzértáncos a jogász- és tisztviselő-kör táncszestélyen.** A „Jogász- és tisztviselő kör” táncszestélye, még egy pár nap és beköszönt február 8-ának estéje, a mikor le fog zajlani az idei farsangnak előreláthatólag egyik legsikerültebb táncszestélye. A rendező bizottság a maga részéről legalább mindent elkövet, hogy az ott megjelentek egy feledhetetlen éj emlékeit vigyék haza magukkal. Naponként tartanak ülések, a melyeken újabb és újabb dolgok határozatnak el, hogy az estély minél fényesebb, minél sikerültebb legyen. S a közönség érdeklődése is naponként fokozódik, a minék bizonyossága az, hogy mindennap érkeznek még most is reklamációk meghívók iránt. Nagyban fogja emelni a táncszestély iránti és érdeklődését azon — most már megsugatható — tény, hogy a rendezőbizottság elhatározta a *füzértáncos* rendezését, a mely mulatós táncszestélyt már régen nem volt alkalmunk táncszestélyeinken látni. Ezen táncszestélyben többféle kellemes meglepetés lesz s a rendezőbizottság két tagja ezen táncszestélyhez szükséges dolgok beszerzése végett Budapesten időzik. De most vesszük észre, hogy már a titkokat is elárultuk, amelyet a szigorú elnök bizonyára rossz néven fog venni, azért nem is árulkodunk tovább, hanem azt mondjuk, jöjjön el mindenki, az is, aki táncolni szeret, mert ebben bőven

lesz része; s az is, aki gyönyörködni szeret, mert az egész esély egy gyönyörűség lesz. A vizionlátásra szombaton este 9 órakor! Egy tánczolvá gyönyörködő.

* **Halálozás.** Bakóczy Lászlóné szül. Buray Juliánna, f. hó 3-án reggel, 24 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 2 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint a Rákóczi-utcán lévő halottas háztól. Halálát férjén kívül nagyszámu rokonsága gyászolja.

* **Merénylet a vonat el'en.** Veszedelmes dolgot engedett meg magának egy meggondolatlan ember és csak a véletlennek köszönhető, hogy borzalmas katasztrófává nem változott. Az elmúlt éjjel ugyanis a közelben fekvő Macs állomáson, a pályatest mellett lévő tolatási jelzőfát eddig még ismeretlen tettes kiásta s azt a sinekre fektette. Kerégyártó pályáőr a közelgő vonat előtt végig járta a vonal szakaszát és az egyik fát még idejekorán eltávolította a sinekről, azonban a másikkól nem lehetett, mert a 4112. számú vegyes vonat az állomás közelében járt. A vonat mozdonya ötven métert tolt maga előtt a fát, mely a bejáratnál váltó rudjában megakadt és lecsuszott a sínről. Valóságos csuda, hogy a mozdony ki nem siklott s magával nem rántotta az egész vonatot, mely telve volt utasokkal. A vasut által megejtett előzetes vizsgálat alapján a gyanu egy volt csendőr ellen irányul, a ki mint munkás több ízben dolgozott az állomáson. Tettét a bosszu művének tartják.

* **Az ingyenkenyérosztást** tegnap délelőtt a napibiztosok 523 gyermek és 344 felnőtt, együtt 867 szegénnyel szemben gyakorolták, mely alkalommal 289 kiló kenyeret osztottak szét. Ma délelőtt 11 órakor napibiztosok lesznek: ifj. Kardos László, Kaszanyitzky Endre és Király Gyula. Holnap pedig Kardos Béla, Kaszanyitzky Andor és Kertész István urak.

* **A „Jogász- és tisztvisel-kör”** tánczestélyének rendező-bizottsága felkéri: 1. A páholy előjegyzőket, hogy jegyeiket folyó hó 6-ika estejéig, naponta délután 5—7 óra közt a kör helyiségében Pápay János r. b. jegyzőnél kiváltani sziveskedjenek, mert az esetleg addig ki nem váltott jegyek más jelentkezőknek fognak kiszolgáltatni. — 2. Az összes rendező- és táncz-rendező bizottsági tagokat, hogy 7-én este 6 órakor a „Bika szálloda” czukrásztermében pontosan és teljes számban sziveskedjenek megjelenni fontos, az estélyemegbeszélés tárgyában. — 3. Általában kéri a nagyérdemű közönséget, hogy az estélyen 9 órára lehetőleg pontosan megjelenni sziveskedjenek általában, mivel a „fűzértáncz” beillesztése következtében a tánczrend meghosszabbodván, annak zavartalan lebonyolítása tekintetéből a táncz pont 9 órakor meg fog kezdetni.

* **Köszönet nyilvánítás.** Mindazoknak, a kik felejtethetetlen emlékü nőnek végtiszteletén megjelenni sziveskedtek, fogadják érte hálás köszönetemet. (Varga-kert) Tóth Sándor.

* **A kereskedő bálon** január hó 25-én felülfizettek: özv. Kacsokovics Ivánné 20 kor., Sesztina Lajos 20 kor., Kardos László 20 kor., Ranunkel Ede 20 kor.,

Szabó Kálmán 20 kor., Mayer Emil 14 kor., Br. Josinezy Miklósné 10 kor., Dr. Bakonyi Samu 10 kor., Wiszter István 10 kor. Szabó Sándor 10 kor., Zádor Lajos 10 kor., Molnár Lukács 10 kor., Dr. Kovács József 10 kor., Kaszanyitzky Endre 10 kor., Kaszanyitzky Andor 10 kor., Csanak József 10 kor., ifj. Schwarz Vilmos 6 kor., Eperjessy István 6 kor., Dr. Tervej Tamás 5 kor., Pongrácz Géza 5 kor., Tóth Kálmán 4 kor., Szunyogh Sándor 4 kor., Brunner Béla Arad 4 kor., Dr. Tüdös János 4., Ábrahám László 4 kor., Mayer János 2 kor., Holländer József 2 kor. Összesen 260 kor. Fogadják nemesszivü adományukért a rendezőség hálás köszönetét.

* **Násznap a szekér alatt.** Egy derecskei polgár családot kevés híján végzetes baleset érte tegnap délután, amint épen Debreczenből hazafelé igyekeztek. A Piacutczán a szekérbe fogott három tüzes vérü ló megijedt egy targonczától és a szekeret elragadták. A szekér az Emke kávéház előtt felborult és a benne ülő öt embert maga alá temette, a lovak pedig fékevesztetten rohantak a vasuti állomás felé. A három ló patái tűszikrákat hánytak a kövezeten, a szerencsétlen emberek, akik között egy asszony is volt, egyenkint bujkáltak ki a szekér alól, csak egy asszony nem volt képes kiszabadulni a száguldó szekér aljából. Végre a Deák Ferencz-utcánál megállították a megvadult állatokat. Szerencsére azonban nagyobb baj nem érte a derecskeieket, csupán az ijedtségtől ájuldoztak egy kis ideig.

* **Kefegyári munkások táncz-vigalma.** Falk Ármin és Társa kefegyár munkás személyzete folyó 1902. évi február hó 22-én, szombaton saját segély alapja javára a „Korona” vendéglő dísztermében zártkörű tánczmulatságot rendez. A rendező bizottság: Falk Ármin, díszelnök. Csizsár Sándor b. b. elnök. Rosenberg Dávid díszelnök. Weisz Sámuel, ellenőr. Lovas Imre, pénztáros. Pálffy János, ellenőr. Ács Sándor, Bódné Ferencz, Böszörményi Mihály, Cséki István, Dalmi József, Fogarasi István, Fülöp József, Géder János, Hardt Vilmos, Kósa József, Kulcsár Ferencz, Molnár Sándor, Mónus András, Schwartz Dzsó, Szunyogh István, Tóth János, Tóth Sándor, Wernád János, rendező bizottsági tagok. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj személyenként 1 kor. 20 fillér. Jegyek előre válthatók a b. b. tagoknál, Veres Tóni zenekara fog működni.

* **Parátor.** Köszönyt, csusz, rheumát, idegséget, ízületi fájdalmakat, párszor használva megszűntet. Ára 70 fillér. Kapható Jóna és Jóna droguerijában. — Debreczen, Kossuth utca 6.

* **A Korona Takaré- és Hitel-szövetkezet** 1902. évi január hó 1-én megnyitotta a 2-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet Piac-utca 6. szám alatti helyiségében esz-közölhetők. Minden törzsbetét után hetenként 1 korona fizetendő. Az intézet előnyei: törzsbetétei 6 százalékos jövedelmeznek, kötelező hetibefizetésekkel előmozdítja a takarékoságot és hogy minden törzsbetét után 200—260 korona kölcsön igényelhető. Kölcsönök adatnak, kezesség mellett betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre. Az első évtársulatba beiratkozott 742 tag, heti 3572 korona befizetéssel. A befizetett tőke 163048 korona. A szövetkezetbe ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül lehet belépni.

* **Fogat fogért.** A debreczeni ipartestület helyiségében derüs incidens játszódott le tegnap délelőtt. Az ipartestület elnökétől, Tóth Kálmántól követeltek egy fogat. Tóth Kálmánnak van ugyan egy pár foga, de azt nem hajlandó senkinek kiutalványozni és épen ez volt a hiba a dologban. Egy fiatal iparos segéd állított be tegnap délelőtt Tóth Kálmánhoz és elbeszélte, hogy az éjjel az „utas szállóban” egy kis baleset érte, amennyiben az ágy leszakadt és az egyik foga kitört a kellemetlen eset következtében. Követeli tehát az ipartestülettől, hogy mivel nem a saját hibája folytán vesztette el egyik lapát fogát: adjanak neki helyette másikat. Tóth Kálmán persze meglepődött a szokatlan kérésért, de — mint értesülünk — nem teljesíthette a fiatal ember kérelmét.

* **A Dajna Bandi temetése.** Még a Dajna Bandi betegsége alatt öt-száz koronát küldött Szemere Miklós az ő kedves cigányának s most, hogy a halálát tudatták vele, ezer koronát küldött a temetésére. Ottó főherceghez is eljutott a Dajna Bandi halálának híre és a főherceg táviratilag küldött ezer koronát a magyar nóta nagy művészenek temetésére.

* **Ujab adományok az ingyenkenyér javára:**

Városi légszeszgyártól salakért a szegények perselyében összegyűlt adományokból . . .	30 korona
Puky Gyula főispán urtól . . .	20 "
Kardos László keresk. urtól . . .	20 "
együtt . . .	70 korona
Előzőleg befolyt . . .	1060 "
Összesen . . .	1130 korona

továbbá N. N. urasszony küldötte 11 kiló sulyu 2 kenyér.

Mely adományokat hálás köszönet mellett ez uton is nyugtazza, Debreczen, 1092 február 4. Varga Károly jegyző, biz. pénzt. — Tegnap 867 szegény lett kenyérral ellátva; a kenyérosztási tisztet Hufflész Kázmér, Kardos László és Károlyi Sándor urak teljesítették, február hó 5-én ifj. Kardos László, Király Gyula és Kaszanyitzky Endre urak. Február hó 6-án pedig Kardos Béla, Kaszanyitzky Andor és Kertész István urak következnek.

* **Elveszett.** Az iparos ifjuság önképző egyesületének 1902 február 8-án tartandó házi estélyére szóló tíz darab jegy elveszett. A szives megtaláló kéreik szerkesztőségünkben vagy az ipartestülethez átadni, hol illő jutalom an részesül, annyival is inkább, mert a jegyek számai meg lettek semmisítve és így értékkel nem bírnak.

* **Igyunk** szénsavval telített óbesi ártózi forrávizet, vegytiszta, legjobb, leg-egészségesebb, legüdítőbb ital. Ládákban hazhoz szállítva félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes áragyónként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főrakár Piac, 7.

SZÍNHÁZ.

Nebántsvirág. Zajos estéje volt tegnap a debreczeni színháznak. A Nebántsvirág került színpadra telt ház előtt és a közönség nem győzött eleget tapsolni Komlóssy Emmának, a ki tegnap este mindenképen elemében volt. Még abból az ugyne-

vezett „vastapsok” is kijutott neki. Nagyon szépen énekelt és temperamentumos játékával lebilincselte a közönség figyelmét. Sziklay a Celestin szerepéből kitűnő alakot csinált és nem kevésbé mulatságos volt Nagy Gyula is, mint a féltékeny óraagy. Érezkői dalai is nagyon tetszettek és a Komlóssyval énekelt két duettje nagy hatást keltett. Az előadás, egy csekély szerep nem tudástól eltekintve, elég gördülékenyen folyt le. (Ss-i)

Szoyer Ilonka Debreczenben. Az aranyhaju szubrett primadonna ismét fellép Debreczenben. A multkori óriási sikerek arra indították az igazgatóságot, hogy Szoyer kisasszonyt ismét megnyerje egy pár napi vendégszereplésre. Mint értesülünk már a napokban kezdi meg vendégszereplését Szoyer Ilonka. A műsor még teljesen megállapítva nincs, de valószínű, hogy a Hoffmann meséi, Remete csemettyűje és a Nebántsvirág kerülnek színre Szoyer kisasszony fellépte alkalmával.

Aradi Nemzeti Színház. Május elsejétől kezdve ez lesz a hivatalos címe az aradi színháznak, amelyet Zilhi Gyula, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze igazgat tavasztól kezdve. Az új igazgató ugyanis kérvényt intézett a színház nevének megváltoztatása iránt a belügyminiszter a kérelmet jóváhagyta. Amiről a miniszter leiratban értesítette az aradi színházi bizottságot.

TÁVIRATOK.

Párbajozó fejedelmi testvérek.

Budapest, február 4. Londoni forrásból egy rendkívül különös párbaj hírért jelentik, melyet két testvér vivott egymással és pedig nem kisebb személyek, mint a montenegrói trónörökös és öccse Mirkó herceg. Mirkó herceg ugyanis igen gunyos, csufolkodó hangon nyilatkozott sógornőjéről a trónörökösről és ebből keletkezett a párbaj a testvérek között, melyben Daniló trónörökös könnyebb természetű sérülést szenvedett. Berlinben is tudnak az esetről azzal a különbséggel, hogy nem szabályszerű párbajról van szó, hanem arról, hogy a két testvér fegyverrel rohant egymásra és a tusában Mirkó herceg sebesült meg.

A tátrafüredi dráma.

Budapest, február 4. Olvasóinknak még bizonyára emlékezetében van a szerencsétlen végződésű vadászat, melyben Füzesséry Emil nyitrai megyei aljegyző, Fleisch Zsigmond bécsi milliomos bankárt agyonlőtte Tátrafüred közelében. A vizsgálat mint Lőcséről jelentik, nem rég nyert befejezést a szomorú ügyben, a törvényszék pedig tegnap hozta meg az ítéletet, mely gondatlanságból okozott emberölésért négy havi fegyházbüntetést mér Füzesséryre, beszámítva a vizsgálati fogságot is.

Lópanama Angliában.

Budapest, febr. 4. Az összes londoni lapok a legnagyobb felháborodás hangján írják azokról a bűnös mani-

pulációkról, miket a Magyarországra küldött lóvásárló bizottság tagjai űztek a kezükre bizott horribilis összegekkel. A kormány nem régiben vizsgálatot indított ez ügyben, de minden látható eredmény nélkül. A sajtó most újabb és szigorú vizsgálat megindítását és a bűnösök kíméletlen megbüntetését követeli.

A szamosújvári választás.

Budapest, február 4. A szamosújvári választókerületben ma ejtették meg a képviselőválasztást, mely gróf Karácsonyi Aladár szabadelvűjelölt győzelmével végződött. Gajzágó Ferencz dr. a másik jelölt visszalépett.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A király Budapesten.** (Éjjeli express tudósítás.) Ó felsége holnap reggel öt óra 40 perczkor érkezik kíséretével a magyar székesfővárosba. A pályaudvaron a király fogadására megjelenik a főpolgármester, a főkapitány, Pestmegye főispánja s a vasuti személyzet, valamint Galle várkapitány. A királyi palota termeiben minden intézkedést megtettek a király fogadására, sőt az udvartartás nagy része már ma érkezett a palotába.

× **A bárhaj ellen.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlinből jelenti egy táviratunk: A reggeli lapok jelentése szerint Schrader képviselő indítványt nyújtott be, a melyben a párbajnak legalább hat hónapi fogsággal, a kihívásnak legalább három hónapi fogsággal való megbüntetését és más szigorú büntetések elrendelését javasolja.

FARSANGI NAPTÁR.

— Mikor mulat Debreczen? —

- Február 5-én. Nőegylet vigestélye.
 „ 6-án. Vasuti altisztek bálja.
 „ 6-án. Városi dalegylet dalestélye.
 „ 8-án. Jogász és Tisztviselő-Kör tánczestélye.
 „ 8-án. Stern József és Testvére kefégyár személyzetének tánczvigalma a Margit dísztermében.
 „ 8-án. Csizmadia társulat tem. egyletének mulatsága.
 „ 9-én. Schaff jelmezestélye.
 „ 15-én. Füller-Egylet teaestélye.

CSARNOK.

A büntársak.

— Regény —

Ita: *Than Gyula.*

Ez idő alatt a macroisi kastélyban szötte-fonta terveit Malvin grófnő. Bizton számít arra, hogy Jean beváltja szavát és mindennap elkészülten várta azokat a vendégeket, akiktől megszabadulni kívánt.

Jean bevett azonban egy új vendéget jelentettek be Malvinnak. Delois báró volt. Az a férfi, aki tizennégy évvel ezelőtt a macroisi gróf száműztetését keresztül vitte az udvarnál.

Malvin grófnő nem tudta, ki az idegen férfi, de csakhamar megismerte. Delois báró hosszan időzött nála és elmondott neki mindent. Elmondta, hogy a macroisi gróf milyen ártatlan volt s hogy milyen bűnössé lett ő. Egy nőért tette, — aki évek múlva megcsalta és elhagyta őt. Azóta csupa vezekelés az élete. Ő maga szerette volna kieszközölni a macroisi gróf részére az amnestiát, de hát azt hallotta mindig, hogy a macroisi gróf nem él, hogy az már régen meghalt. Most azonban szenzációs fordulat állott be a dologban. A párisi lapok megírják, hogy mi történt a macroisi gróffal, hogy került vissza és milyen boldogság vár rá.

— Hihetetlen — kiáltá Malvin.

— Bizonyítok asszonyom — mondá Delois báró s ezzel egy egész csomó párisi hírlapot rakott Malvin elé, aki izgatottan bontotta fel azokat és sápadtan olvasta a hosszas közleményeket, amelyekben csudálatos bűséggel benne volt minden. olvasta, hogy ő, a kis színész milyen bűnös szerepeket játszott a macroisi gróf történetében s olvasta, hogy a párisi lapok milyen kegytelen ítéletet mondanak felette.

— Elhiszi most már asszonyom — kérdezte Delois báró.

— Mindent hiszek.

— Lásd, mikor én ezeket olvastam, egy gondolatom támadt. Elhatároztam, hogy rögtön ide indulok. A lapok közlik az ön arcképét és én, megvallva az igazat, öntezután nagyon megszerettem. S most, hogy látom, méginkább tetszik nekem.

— És...

Azt akarom kihozni beőle, hogy reánk most szörnyű büntetés vár. Önön áll, hogy kikerüljünk. Sietnünk kell. Nincs egy perc vesztegetni való időnk. Menekülnünk kell a törvény sújtó keze elől. Nézze asszonyom, ezek az iratok megmentenek bennünket. Bizonyítványok egy utazó kereskedő és a neje részére. Az utlevél is mellette van. Egyedül nem használhatom, csak úgy, ha egy nő is rászánja magát, hogy velem jöjjön. De hát ki tenné ezt meg, akinek nincs oka a menekülésre. Már régen keresek egy ilyen nőt. A véletlen adta kezembe önt. Ossza meg sorsát velem. Jöjjön meneküljünk. Künn Amerikában még boldogabbak leszünk

(Folyt. köv.)

A tenger fia.

— Regény. —

Ita: **Rudyard Kipling.**

Angol eredetiből fordította:

Szebenyei József.

(Folyt.)

Hú! Dan zsinagja megfeszült a vizes korláton. Hogy az ördögbe tudhatta az öreg! Segíts Harvey. Igen ugy lehet. Együtt húztak fel egy nagy szemű husz fontos tőkehat. Az étket egyenesen a gyomrába vitte.

— Nini, hisz tele van apró ollótlau rákkal, kiáltotta Harvey, a mint felfordította a halat.

— Hisz már tetvesek, mondta Long Jack. Disko, tartsd az egyik szemedet a hajógerinczén.

A horgony lecsapódott a vízbe és valamennyi belevetette a horgát a vízbe, egyenként sorakozva a korlátnál.

— Bizonyosan tetvesek. Ez annyit jelent, hogy ezekben tanyáznak itt és ha olyan mélyen kapnak a horgot után, akkor éhesek. A mesztelen borgot is bekapják.

— Ez nagyszerű, mondja Harvey, mint egyenkint csapódtak a halak a fedézetre és a mint Dan megjegyezte — va

lamennyi nagy szemű. Mért nem lehetne mindig a hajóról halászni a csónakok helyett?

— Addig lehet, amíg tisztogatni nem kezdjük őket. A belek, meg a fejek eljlesztették a halakat. A hajóról való halászás nem igen eredményes, kivéve ha úgy ismeri az ember a vizet, mint az öreg. Azt hiszem, pótoljuk most a nappalt. De jobban megfújul itt az ember háta, mint a csónakban. Nemde?

És valóban háttörő munka volt, mert ha csónakból halászik az ember, a hal mindvégig a vízben emelkedik, de a hajó pár lábnyi magassága, annyival több czípelést ró a halászra és amint a korláton áthajlik, gyomorgörcsöt kaphat. Mindazonáltal vad és dühös sport volt mindaddig, amíg óriási halam hevert a teknőben és a halak abba hagyták a harapást.

— Hol van Penn és Salters bácsi? kérdezte Harvey olaj-bőr kabátját tisztogatva és óvatosan utánozva a többieket a zsinór felgombolyításában.

— Gyerünk kávézni és nézzük meg.

A sága fényű méceses alatt, az asztal mellett ültek, teljesen elmerülve egy játék sakkba, anélkül, hogy valamit sejtettek volna az idő fordulásáról és a halakról. Salters bácsi dühögött, valahányszor Penn lépett.

— Mi a baj? kérde az előbbi, amint Harvey a létra fölött függő bőrhurokba fogódzva himbálta magát és a szakácsra kiáltott.

— Folyt. köv. —

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

Egy haldoklóféiben lévő helybéli lap jónak látja itt-ott egyet rugdosni, mielőtt lehelletét végképen kiadná. Mai számában nekem esett, mivel bátor voltam Debreczen sz. kir. városában óragyártást fölállítani, mely az iparkiallításban is ezüstérmét nyervén, méltán vonta magára a magyar ipart pártoló közönség figyelmét.

És épen a közönség iránti figyelem kötelességemmé teszi, hogy megtevéstésére szánt megjegyzéseket, miket a tudatlanság és a kenyérrigység és a tehetetlenség sugalmazott, a kelő világitásba helyezzem. Én szakavatottságom, világtapasztalatom, tudományom és eszméim alapján akarom ezt a fontos gyári ipart, az óragyártást hazánkban

*) (E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.)

meghonosítani és ezáltal a milliókra menő összegeket, melyek külföldre vándorolnak, visszatartani saját magyar munkásaink számára. Kicsinyben kezdetem igaz, de így kezdődött minden országban az ipar meghonosítása. Csak magától a közönségtől függ a honi ipar felvirágzása.

Ezt persze sokan, akik még azt sem tudják, hogy milyen fán terem az órapár, bár óráseknak nevezik magukat és az órajavításon túl nem bírnak emelkedni, rossz szemmel nézik, hogy találkozik valaki, aki igazán érti iparágát, a ki remekelni mer, nyilvánosan, meghurcolják.

Én azért önhízással és a siker iránti reményességgel tovább haladok a megkezdett pályán és nem riadok vissza azoktól a nehézségektől, melyeket a rosszakarat, a tudatlanság, a rágalom utamba akarnak gördíteni.

Bizva-bizom az értelmes, hazafias közönség pártolásában, mely a magyar ipar megeremelésében a haza felvirágoztatását látja.

Én szerintem az órás, aki órát csinál és az czípelész, aki czípőt csinál és az asztalos, aki asztalt vagy más dolgot csinál; tehát aki nem tud czípőt csinálni, az nem czípelész és aki nem tud órát csinálni, az nem órás, az czípfoltozó, a másik meg órafoltozó vagy javító, de nem órás. Csak ennyivel tartoztam az én kenyérrigyem alaptalan feljelentéseire válaszolni.

Törvényszékiileg bejegyzett czég:

Gasparik Antal,

első magyar ingaóra-gyáros, chronometer, műórás, ékszerkereskedő, valamint magyar kir. államvasuti pályáórás.

SZINLAP.

Ma szerdán. „B” bérletben:

A P A H O L Y,

vagy: **A SZABADKÖMŰVESEK.**

Bohózat 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

- Lipőczy Józsiás, gyáros — Szathmáry Klára, a felesége — Kis Irén
- Lili, a leányuk — Csávay I.
- Kéri Annuska, Lipőczy unokahuga Szabó I.
- Hidas Bálint — Odry Á.
- Eva, a felesége — Takács M.

Holnap esütörtökön, „C” bérletben:

Teréz kapitány.

Operette 3 felvonásban.

31/1902. v. k. sz.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 3588/2. számú végzése folytán köz-hirre tétetik, miszerint a kassai jelzálogbank részvénytársaság részére ifju Pájer József debreczeni lakostól 206 korona 92 fillér tőke, ennek 1901. évi július hó 25-dik napjától számítandó 6 százalék kamatai és eddig összesen 71 korona 18 fillér perköltség erejéig 1901. évi december hó 20-án bíróilag lefoglalt és 1440 koronára becsült üzleti felszerelvények, tűzmentes szekrény és lámpákból álló ingóságok 1902. évi február hó 5-én délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és alperes üzletében: Kossuth-utczán, 1. számú háznál megtartandó nyilvános birói arverésen, a legtöbbet ígérőnek szonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902 január 18-án.

Török Péter,
birói kiküldött.

Élő-virág üzlet.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tudatni, hogy a főpiacon, (nagy tőzsde mellett) lévő

virág-üzletünkben

állandóan friss vágásu

élő-virág

áll a virágkedvelő-közönség rendelkezésére. Csokrok, koszorúk, mindenféle virág-munkák a legújabb divat szerint rendkívül jutányos árak mellett kaphatók.

Tisztelettel:

FARKAS és HARABULA

műkertészek.

Vidékre gyors és pontos kiszolgálás biztosítottik.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok sora ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárteremben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszorraktára Debreczenben (Tisza palota)

Apró hirdetések.

Apró hirdetések előre fizetendők

Házmasternek ajánlkozik fiatal gyermektelen házaspár. Deák István Péterfia 2.

Német órát óhajtók adadni szak-képzett egyéntől. Czim a kiadóban.

Tea-vaj Gróf Dezsefi Büdsszentmihályi uradalomból 1 kg. frt. 1.20. Kaphatók Czeglédy és Polgárnál.

Egy külön bejáratu butorozott utcai szoba előszobával azonnal kiadó. — Batthyányi-u. 16.

Ügyvédi irodába vagy napi díjnak ajánlkozik egy családostól ember. Czim a kiadóban.

Szepesen 17 nyilas tanyaföld gazdasági épületekkel 6, avagy 12 évre. Tőczés kertben 5 kat. hold 208 □ öföld kertiföld két lakóházzal, üvegházzal stb. 5 vagy 6 évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Dr. Tüdös János ügyvéddel, a Debreczeni Első Takarékpénztár ügyészi hivatalában Kossuth-u. 3. II. em.

Köhögésnél legjobb a Dr. Burger Borsy-főle **Pemetefü szukorka** Kapható Borsy cukrázdában és Jóna és Jóna utak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Eladó ház. A Teleki u. 8. számú ház eladó. Értekezhetni a Takaré- és Hitelintézet vezérigazgatójával.

1902. május 1-től kiadó. Modern urilakás Kossuth-utca 7. szám, I. emelet az udvarra, előszoba világos 3 szoba, fürdőszoba és minden más mellékhelyiséggel, parket talaj és légezőszuszterekkel, tisztas udvar, jó vizű kut, magános uraknak, kis családoknak, irodának nagyon előnyös. Értekezhetni: Kardos László üzletében.

Eladó ház a József kir. hercegné u. 28. számú ház onodói földjével kedvező feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky utca 17. szám, 3. ajtó alatt.

Házat keresek megvételre évi 600 korona fizetéssel. Czim a kiadóhivatalban.

Kiadó emeleti lakás, mely áll 6 szoba, elő- és fürdő-szobával több mellék helyiség, jó vizű vízvezeték és gázbevezetve azonnal kiadó. Széchenyi-utca 42.

Kiadó lakás emeleti udvari 3 szobás minden mellékhelyiségekkel Szent Anna utca 29. szám.

Ügynökök felvételnek egy szabadalmazott cikk terjesztésére jutalékra. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó bar, 70 hek oliter kitanó fajbor, 1901 évi termés Vadász Emőlé át kos földi szőlőtelepén. Ugyanott fajtízta szőlővesszők, magastörzsű oltott angol közméte — és róz afák kaphatók olcsó árban Levélebeli tudakozódások a tulajdoncshoz czimzandók. Debreczen Homokkert 185 sz.

Trelezky Imre Széchenyi-utcai 50. számú háznál megtekinthető három nagy hómbar, házi butorok, vasajtók és nagy faajtók eladók. — Értekezhetni Konrád Sámuel ügyvéddel. — Fűvészkert utca 18. sz., d. e. 1/3 9. d. u. 4-3-ig, egyébkor a fentebbi számú háznál.

Homokkert I. járás 76. sz. alatt 4 szoba, két konyha, kamara, két külön udvar és 442 □ öföld szőlőföld készpénzfizetés vagy igen előnyös feltétellel eladó. Értekezhetni: ugyanott. (megvételre 1000—1200 korona szükséges.)

Valódi Moszkvai Karaván teák.
Valódi Moszkvai „Popoff”,
Valódi Jamaika-rum,
Valódi francia Pezsgők,
Valódi francia likörök,
Valódi francia Cognac,
Kitünő magyar Cognac,
Kitünő magyar Tokaji-Asszok,
Kitünő magyar pezsnyeborok,
Kitünő magyar asztali-borok,
Kitünő magyar Tea-sütemények,
Kitünő magyar Csokorka-speciálisok

KONTSEK GÉZA

ujjonnan berendezett üzletében,

KOSSUTH-UTCA 7.

Köhögés ellen legjobb a köles-mes izű **Kaiser-féle MELL-BONBON**, amiről 2740 hitale-bizonyítvány tanuskodik Biztos hatású köhögés hurut rekedtség s elnyálkásodás ellen. Fejülneul bármely hasonló készítményt 1 csomag ára 20 és 40 fillér.

Főraktár DEBRECZENBEN.

Mihalovics J. gyógyszer-tárában.

100—200 méter hosszú
fűrészelt tölgy-
szöllőkaró
jutányosan kapható: a
gilváci gőz-fűrésztelen
Gilvácson.

Legeslegelőcsőbb fénykép: mert

VERSENY FÉNYVIRDA.

Ez új év január 1 én a Kossuth-utca 24. sz. házában, a Dóczy nevelővel szemben, a fenti csőg alatt városunkban régtől ősmert

fényképezési műtermet

ujra megnyitottuk.

Midőn a felszaporodott fényvirdák között a legrégibbet újra feltámasztjuk, a kevésbé módos osztálynak kívánunk szolgálatot tenni, főképp azoknak, kik vasuti bérletjegy, vagy ajánlat végett kénytelenek magukat levéttetni.

Mert tény, hogy a fényképeket az árához kötött tömeges megrendelés drágítja. I. i tehát: alkalmat nyújtunk azoknak, kiknek csak egy fényképre van szükségük, hogy azt nálunk legeslegelőcsőbbban és a legjobb kivitelben megszerzezhessék.

Legfőbb esetben a felesleges fényképek a fiókban romlanak. Ha tehát kétségtelenül van szükség, azok a maguk eredeti szépségükben bármikor mérsékelt árbau utánrendelhetők.

Ezen újabb árszabás következtében, nem nagy áldozattal jár, ha a felvétel bármely okból ismételni kell, de még utóljára a teljesen elkészített első kép mindég a legjobb mintavány marad.

Egyelőre, de még továbbra sem csalogatunk az ókori pastell lel, olajjal — mi nem is tartozik a fényképezéshez — de annál több műgondot fordítunk a fényképek teljes sikerére és tartósságára.

Manapság a fényképezés nem egészen fényűzésből történik. A jótékonyság egy nemét gyakoroljuk, midőn a szükséges fényképeket, egy kévéssel a bekerülési áron felül számítjuk. Kérjük a t. közönséget, erről személyesen meggyőződni.

A verseny fénykép vállalat megbízásából

Kolonics Béla

művesető.

És mi a fő; a legfinomabb kidolgozás a további megrendelésre tekintve.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára
a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORAT (pouder)

mely készítmény tőde szint kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arcbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Créme a Harmat szappannal együtt használva az arcbőrt üdév, széppé teszi s megővja a megráncosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózs s crème színben) minta doboz Harmat-pouder ára 50 fillér. (pamacsesal 60 fillér.) Nagy doboz ára 1 kor. 80 fillér.

Ajánlja továbbá következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Bármikor később lehet utána rendelni.

Egy példányt is lehet rendelni.